

รายวิชา ศิลปะ (ทัศนศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง สิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

ครูผู้สอน ครูปณณ รัตนภักดี
 ครูปรียาพร หมั่นหาญ

เรื่อง สิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบาย
เรื่องสิ่งแวดล้อมและ
งานทัศนศิลป์ได้

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถ
แยกแยะทัศนธาตุและ
หลักการออกแบบ
ที่ปรากฏในสิ่งแวดล้อม
และงานทัศนศิลป์ได้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

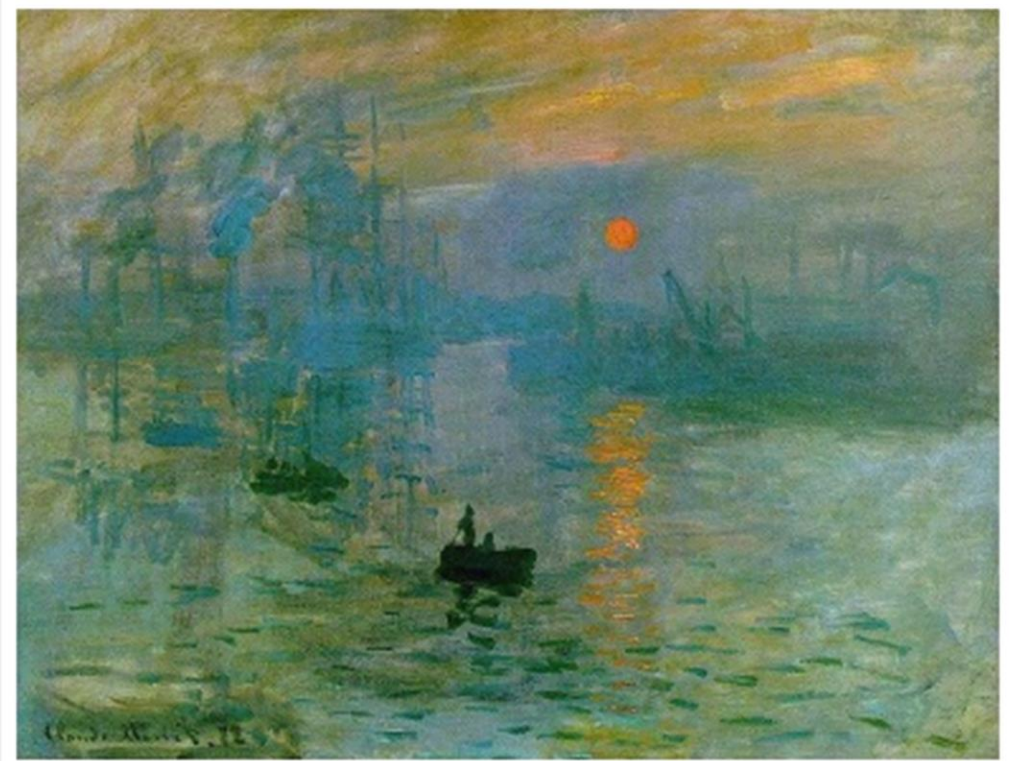
นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้

กิจกรรม

“เหมือนหรือต่างกันอย่างไร”

เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

“สิ่งแวดล้อม” คืออะไร?

สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่แวดล้อมมนุษย์ ซึ่งสามารถแบ่ง
ออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. สิ่งแวดล้อมที่ธรรมชาติสร้างขึ้น ได้แก่ ภูเขา ก้อนหิน
ดอกไม้ น้ำตก

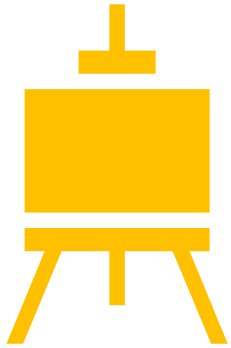
๒. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ อาคารบ้านเรือน
ถนน สวนสาธารณะ โบราณสถาน

“ทัศนศิลป์” คืออะไร?

งานศิลปะที่มนุษย์สร้างสรรค์ สามารถรับรู้ด้วยการมองเห็น
สิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในภาพ การแบ่งประเภทงานทัศนศิลป์
แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท

“ทัศนศิลป์” คืออะไร?

๑. จิตรกรรม

๒. ประติมากรรม

๓. สถาปัตยกรรม

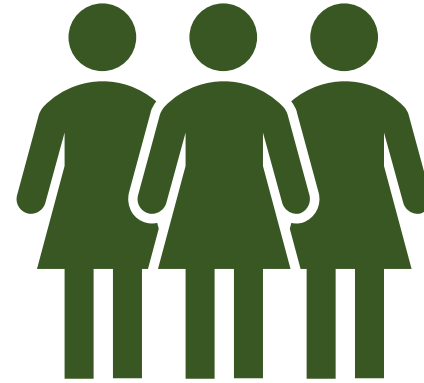
๔. ภาพพิมพ์

หลักการออกแบบ

หลักการออกแบบจะต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญ ๓ ประการ คือ

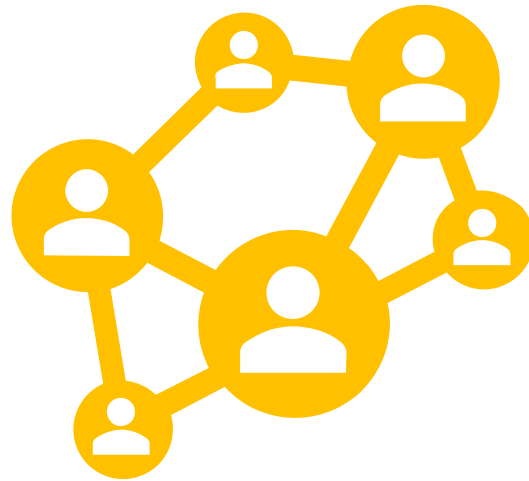
๑. ความเป็นเอกภาพ (Unity)
๒. ความกลมกลืน (Harmony)
๓. ความสมดุล (Balance)

หลักการออกแบบ

๑. ความเป็นเอกภาพ (Unity) เป็นการจัดระเบียบองค์ประกอบของทัศนธาตุให้เกิดรูปทรงที่รวมกลุ่มกัน ไม่แตกแยกออกจากกัน

หลักการออกแบบ

๒. ความกลมกลืน (Harmony) เป็นการจัดองค์ประกอบ
ของผลงานให้มีความรู้สึกละดุดเลื่อง และมีความสัมพันธ์ต่อกัน
หรือเข้ากันได้เป็นอย่างดี

หลักการออกแบบ

๓. ความสมดุล (Balance) เป็นการจัดองค์ประกอบของผลงานให้มีความเท่ากัน เสมอกัน มีน้ำหนักและแรงถ่วงทั้งด้านซ้ายและขวาเท่ากัน

หลักการออกแบบ

ความสมดุลแบบสมมาตร คือ ภาพทั้งสองข้างเหมือนกัน

ความสมดุลแบบอสมมาตร คือ รายละเอียดของภาพสองข้างไม่เท่ากัน แต่เป็นความเท่าทางด้านความรู้สึก

จุดประสงค์และประโยชน์ของการออกแบบสิ่งแวดล้อม

๑. เพื่อความสวยงาม
เป็นการสร้างบรรยากาศให้มีความงาม เช่น การจัดสวนดอกไม้ หรือสวนสาธารณะที่มีการตัดตกแต่งต้นไม้ต่าง ๆ

จุดประสงค์และประโยชน์ของการออกแบบสิ่งแวดล้อม

๒. เพื่อประโยชน์ใช้สอย
การออกแบบสิ่งแวดล้อมทางด้าน
สถาปัตยกรรม สร้างขึ้นเพื่อ
ใช้สอยเป็นที่อยู่อาศัยและการ
ดำรงชีวิต เช่น การสร้างและ
ตกแต่งอาคารสถานที่ต่าง ๆ

จุดประสงค์และประโยชน์ของการออกแบบสิ่งแวดล้อม

๓. เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม
การใช้การออกแบบเพื่อแก้ไขปัญห
ที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูก
แนวต้นไม้เพื่อป้องกันการรุกรานของ
ทะเลทราย หรือการกักเซาะชายฝั่ง

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

เส้น สร้างอารมณ์และความรู้สึก

เส้น (line) หมายถึง การนำจุดมาวางเรียงต่อกัน การลากเส้นระหว่างจุด หรือการขีดขีด ซึ่งพื้นฐานสำคัญของการวาดภาพ

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

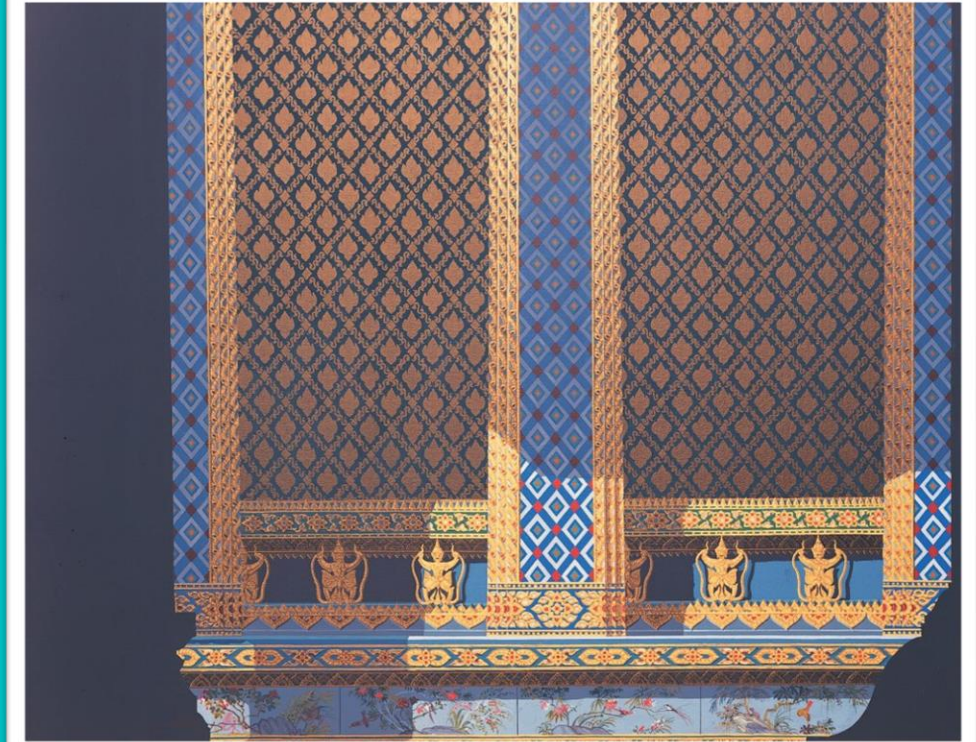
ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

น้ำหนักหรือแสงเงา สร้างมิติและความงาม

น้ำหนัก (value) หมายถึง ค่าของแสงและเงาที่ทำให้ภาพปรากฏ
มีมิติหรือมีความตื้นลึก

แสงเงา (light & shade) หมายถึง ลักษณะของแสงที่ส่องมา
กระทบวัตถุ ทำให้เกิดแสงสว่างบริเวณที่แสงส่องมากระทบ และเกิดเงา
บริเวณที่ไม่ได้รับแสง

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

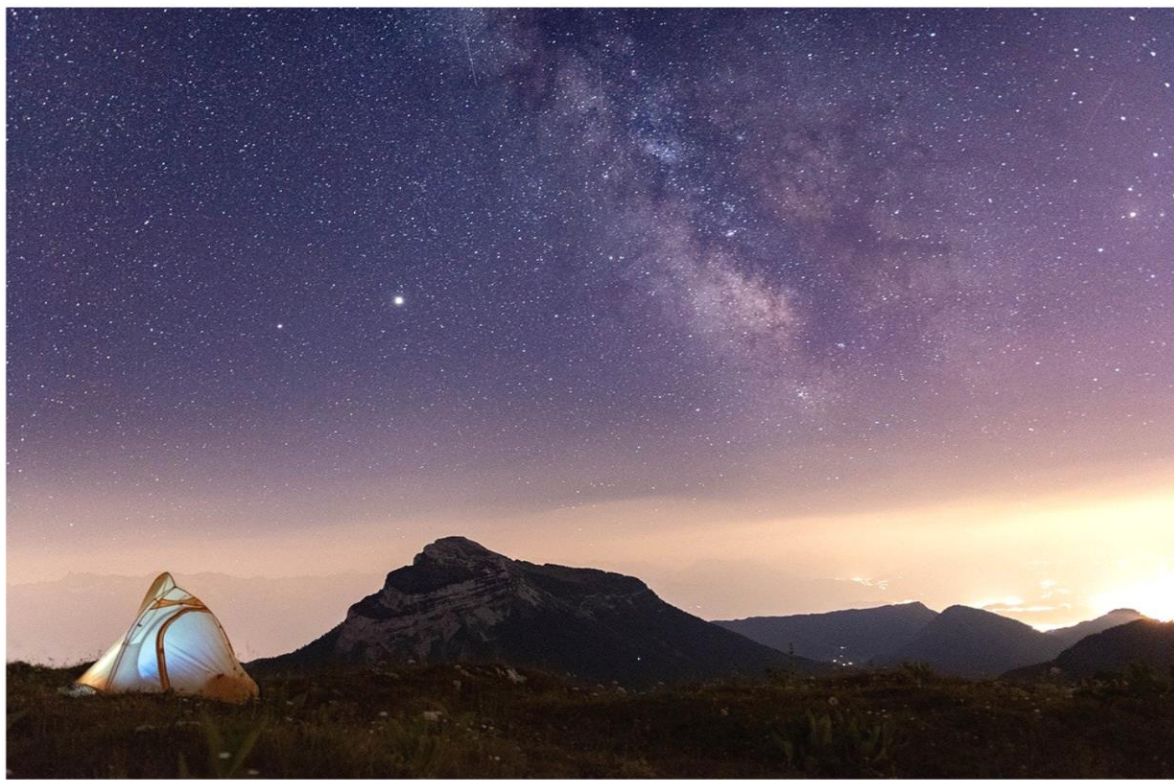

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

ที่ว่าง สร้างความงามอย่างอ่อนคลา

ที่ว่างหรือบริเวณว่าง (space) หมายถึง ช่องว่างของภาพหรือพื้นที่ว่าง บริเวณรอบรูปทรง ระหว่างรูปทรงหรือพื้นที่ว่างภายในรูปทรง

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

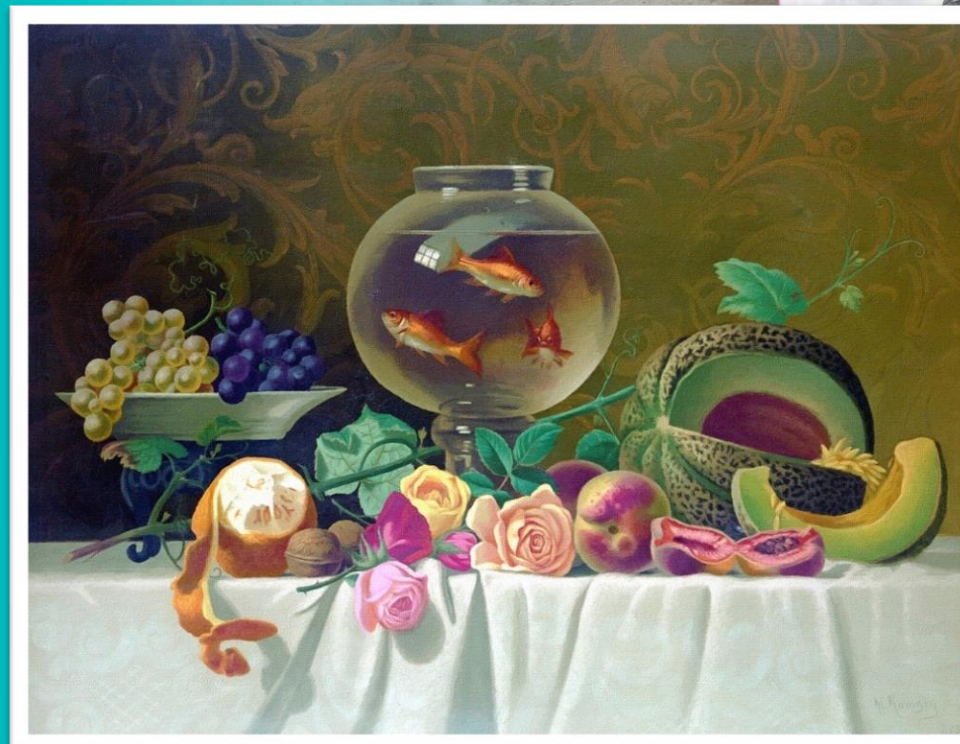
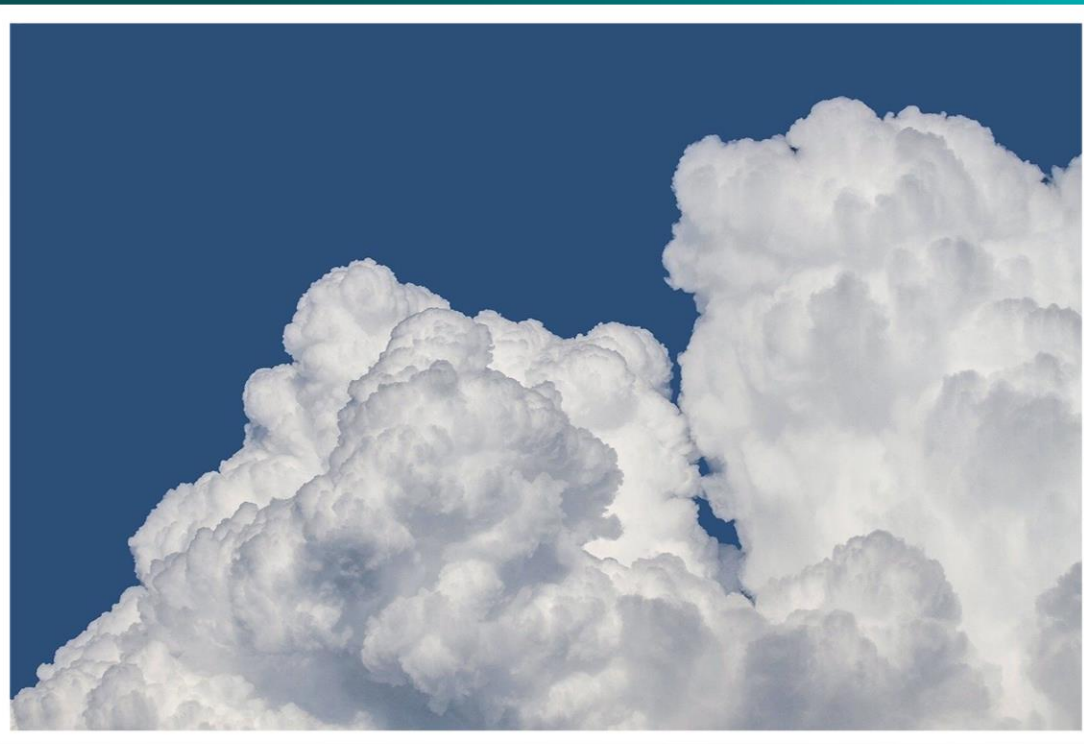
ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

รูปร่าง รูปทรง จากเส้นเป็นภาพ

รูปร่าง (shape) หมายถึง เส้นรอบนอกของวัตถุ มีลักษณะเป็น ๒ มิติ คือ มีความกว้างและความยาว

รูปทรง (form) หมายถึง รูปวัตถุ มีลักษณะเป็น ๓ มิติ คือ มีความกว้าง ความยาว และความหนา

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

สี (colour) หมายถึง ลักษณะความเข้มข้นของแสงที่ส่องมากระทบนัยน์ตาของเราให้เห็นเป็นสีต่าง ๆ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกของมนุษย์

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

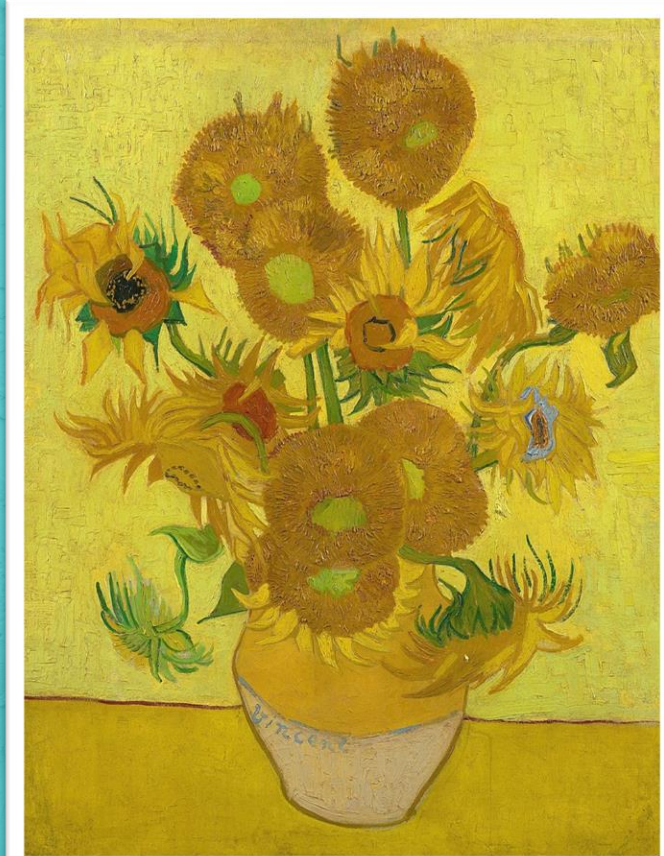

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

ลักษณะผิว ความงามที่สัมผัสได้

ลักษณะผิว (texture) หมายถึง พื้นผิวของวัตถุที่เรามองเห็น
และสัมผัสได้ และให้ความรู้สึที่แตกต่างกัน

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

ทัศนธาตุในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

ลักษณะผิว

ผิวหยาบ	ให้ความรู้สึกระคาย มีมิติ
ผิวขรุขระ	ให้ความรู้สึกรับแรง มีอุปสรรค
ผิวละเอียด	ให้ความรู้สึกลื่นนุ่ม กลมกลืน อ่อนโยน
ผิวมัน	ให้ความรู้สึกโดดเด่น สะท้อนแสง
ผิวด้าน	ให้ความรู้สึกราบเรียบ สงบนิ่ง เป็นต้น

คำถามสรุปบทเรียน

๑. สิ่งแวดล้อมคืออะไร

คำถามสรุปบทเรียน

๒. สิ่งแวดล้อมส่งผล
ต่องานทัศนศิลป์อย่างไร

คำถามสรุปบทเรียน

๓. องค์ประกอบที่สิ่งแวดล้อม
และทัศนศิลป์ที่มีความงามนั้น
มีเหมือนกันคืออะไร

๑๑ ๑๑ ๑๑ ๑๑ ๑๑ ๑๑ ๑๑ ๑๑ ๑๑ ๑๑ ๑๑ ๑๑

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

สิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์